

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2023. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.11.37>

УДК 336.025

*Г. П. Мартинюк,
к. е. н., ст. викладач кафедри фінансів і кредиту,
Поліський національний університет
ORCID ID:<https://orcid.org/0000-0002-3572-2770>*

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ

*H. Martynyuk
PhD in Economics, Senior Lecturer, Department of Finance and Credit,
Polissia National University*

THE ORGANIZATIONAL ASPECTS OF CORPORATE PROFIT TAXATION

В результаті дослідження доведено, що організація оподаткування прибутку, визначення та сплата податку на прибуток являє собою ефективні взаємовідносини між юридичною особою зареєстрованою в податкових органах, як платник податку на прибуток, з однієї сторони, казначейською службою та інспекцією з податків з іншої. Констатовано, що суттєвий вплив на виконання податкових зобов'язань здійснює не тільки податкове законодавство, а й фінансова спроможність підприємницьких структур. Дослідження побудовано на організації оподаткування в ТОВ «АВРОРА АВТО».

За результатами дослідження визначено, що чистий прибуток підприємства збільшився до 506 тис. грн. або на в 1,7 раз в порівнянні з 2020 р. а від так і податок на прибуток коливається відповідно від 66 тис грн до 111 тис в 2022р. Як свідчать результати прогнозу, сума податку на прибуток що сплачуватиме ТОВ «АВРОРА АВТО» в 2023р до складе 120 тис грн в 2025р. уже 150 тис грн. Максимальний приріст частки визначеного податку до 17% планується у 2023 році із відновленням стану доріг та мостів та частковим поверненням біженців до столиці. Мінімальний темп росту частки прогнозується в 2025р. що пов'язано із складнощами ведення бізнесу на рівні 7%.

The research has proven that the organization of profit taxation, determination, and payment of income tax represents effective relationships between a legal entity registered with tax authorities as a taxpayer of income tax on one side, and the treasury service and tax inspection on the other side.

As a result of the research, an organizational sequence for the taxation of profits by business entities has been proposed, which can be divided into five stages: income and expense formation, determination of taxable results of activities, determination of income tax liability, preparation of income tax declaration, payment of income tax liability, and formation of the revenue part of the state budget.

It is noted that tax regulation through appropriate tax instruments is actively used to address the social function of corporate profit taxation and reduce its burden. Tax instruments in profit taxation that affect the increase or decrease of tax pressure on enterprises include tax incentives, adjustments of income for tax differences, property tax payments, the presence of losses in previous periods, and others.

For the effective functioning of the tax system, the study of the dependence of its individual payers and their obligations, five groups of external influence factors have been identified, namely: legal, economic, political, social and technological. At present, the legal factors influencing the payment of income tax are particularly relevant. They characterize the extent of changes in tax legislation with the beginning of a full-scale invasion of the Russian Federation on the territory of the country, the introduction of a 2% tax and moratoriums on the fulfillment of

obligations, the submission of declarations and the conduct of tax audits and withdrawal from them.

It is noted that not only tax legislation but also the financial capacity of entrepreneurial structures has a significant impact on fulfilling tax obligations. The study is based on the organization of taxation in the LLC 'AVRORA AVTO'.

According to the research findings, the net profit of the company has increased to 506,000 UAH, which is 1.7 times higher compared to 2020. Similarly, the income tax fluctuates between 66,000 UAH and 111,000 UAH in 2022. According to the forecast results, the amount of income tax payable by LLC "AVRORA AVTO" in 2023 will be 120,000 UAH, and in 2025 it will be 150,000 UAH. The maximum increase in the determined tax rate of 17% is planned for 2023, with the restoration of roads and bridges and the partial return of refugees to the capital. The minimum growth rate is projected for 2025, which is associated with business difficulties at a 7% level.

Ключові слова: *Організаційні заходи, прибуток, податок на прибуток, податкові зобов'язання, податкові інструменти.*

Keywords: *Organizational measures, profit, income tax, tax obligations, tax instruments.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Оподаткування бізнесу є чи не основним видом витрат підприємницької структури. Оподаткування дає уявлення про величину вилучених ресурсів підприємства на користь державного та місцевих бюджетів. Частка витрат на оподаткування є суттєвою у загальних витратах підприємницької структури, формує податкову культуру бізнесу і впливає на прибуток який залишається у власному розпорядженні. Кількість податкових платежів, та їх сума, з кожним роком зростають.

Особливу увагу, підприємницькі структури звертають на оподаткування прибутків від всіх видів діяльності. Саме правильні організаційні аспекти оподаткування прибутків підприємств дозволять суб'єктам господарювання виконувати податкові зобов'язання в повному

обсязі, уникати штрафних санкцій, а відтак, залишати додаткові грошові ресурси у власному розпорядженні, що суттєво покращить їх функціонування. Отже, дане дослідження є досить актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Вирішення проблеми організації оподаткування прибутку суб'єктів підприємницької діяльності та шляхи його покращення широко і різноманітно висвітлені в дослідженнях багатьох науковців: Бойко Л [2], Железнова Д. [3], Комончук С. [6], Рейкін В. [7], Сафонова О. [8] та багато інших. Перераховані науковці досліджували стан та напрями удосконалення оподаткування, але через динамічні зміни податкового законодавства, особливо із введенням воєнного стану в Україні, організація оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності потребує подальшого дослідження .

Метою дослідження є формування організаційних аспектів оподаткування прибутку підприємств на прикладі ТОВ «АВРОРА АВТО».

Визначена мета обумовила необхідність вирішення наступних завдань:

- розкрити сутність оподаткування прибутків;
- обґрунтувати теоретичні аспекти та розмежувати організаційну послідовність оподаткування на етапи;
- проаналізувати динаміку фінансових результатів та їх оподаткування;
- спрогнозувати суму податку на прибуток на наступний період.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Система оподаткування прибутків підприємств формується на основі податкових відносин між суб'єктами підприємницьких структур, які спрямовують свою діяльність на отримання прибутку, та державними інституціями такими як, казначейська служба та податкова інспекція. Оскільки, ініціатором оподаткування виступають державні інституції, що формують податкове законодавство обов'язкове для виконання підприємницькими структурами, у бізнесу виникає необхідність в дослідженні аспектів визначення податкової політики, прибутку,

коригування прибутку на податкові різниці, визначення та сплати податку на прибуток, формуванні податкових декларацій.

Для ефективного функціонування податкової системи, дослідження залежності її окремих платників та їх зобов'язань, варто виділити п'ять груп чинників зовнішнього впливу а саме: правові, економічні, політичні, соціальні та технологічні. Наразі, особливо доречними постають правові чинники впливу на сплату податку на прибуток. Загальновідомо що вони характеризують, міру зміни податкового законодавства із початком повномасштабного вторгнення РФ на територію країни, запровадженням 2% податку та мораторіїв на виконання зобов'язань, подачу декларацій та проведення податкових перевірок та виходу із них.

В наукових доробках Я. Соломки визначено сутність податкової політики із двох сторін державної та підприємницької, та констатовано, що “основними напрямками реалізації стратегії податкової політики держави мають стати: соціалізація податків, податкове стимулювання інноваційного розвитку та інвестиційного клімату; впровадження диференційованих ставок ПДФО з метою забезпечення поповнення бюджету та реалізації принципу соціальної справедливості оподаткування; впровадження диференційованих ставок екологічного податку залежно від скидів забруднюючих речовин у конкретному регіоні країни; перегляд у бік збільшення торгових квот на вивезення товарів у країни ЄС; запровадження відповідальності політичних партій за незабезпечення виконання програмних заходів щодо оподаткування.” [10].

Суб'єкти господарювання, підприємства можуть застосовувати загальну або спрощену систему оподаткування від якої залежить організація оподаткування прибутків. В наукових доробках Сидоренко О.М. визначає проблему обліку платників в поєднанні із специфічними особливостями великих платників податку та констатує що «одним із засобів вирішення проблеми вдосконалення взаємодії між спеціалізованими фіскальними органами та ВПП, має стати введення у дію розширеного діалогу між ними,

зокрема, шляхом здійснення індивідуального консультаційного супроводження ВПП працівниками фіскальних органів» [9].

Визначена Податковим кодексом ставка податку на прибуток підприємств у розмірі 18% фіксує податкове навантаження підприємства з оподаткування прибутку. Разом з тим, Блажко Г. В стверджує «що просто зміна розміру податкового навантаження, яка практикується в Україні, не є ефективним і не дасть поштовху для активізації підприємницької діяльності» [1].

Основні положення Податкового кодексу визначають правила оподаткування прибутків та визначення податку на прибуток. Ми ж пропонуємо організаційну послідовність оподаткування прибутку суб'єктами підприємницької діяльності відображену на рисунку розмежувати на п'ять етапів (рис.1).

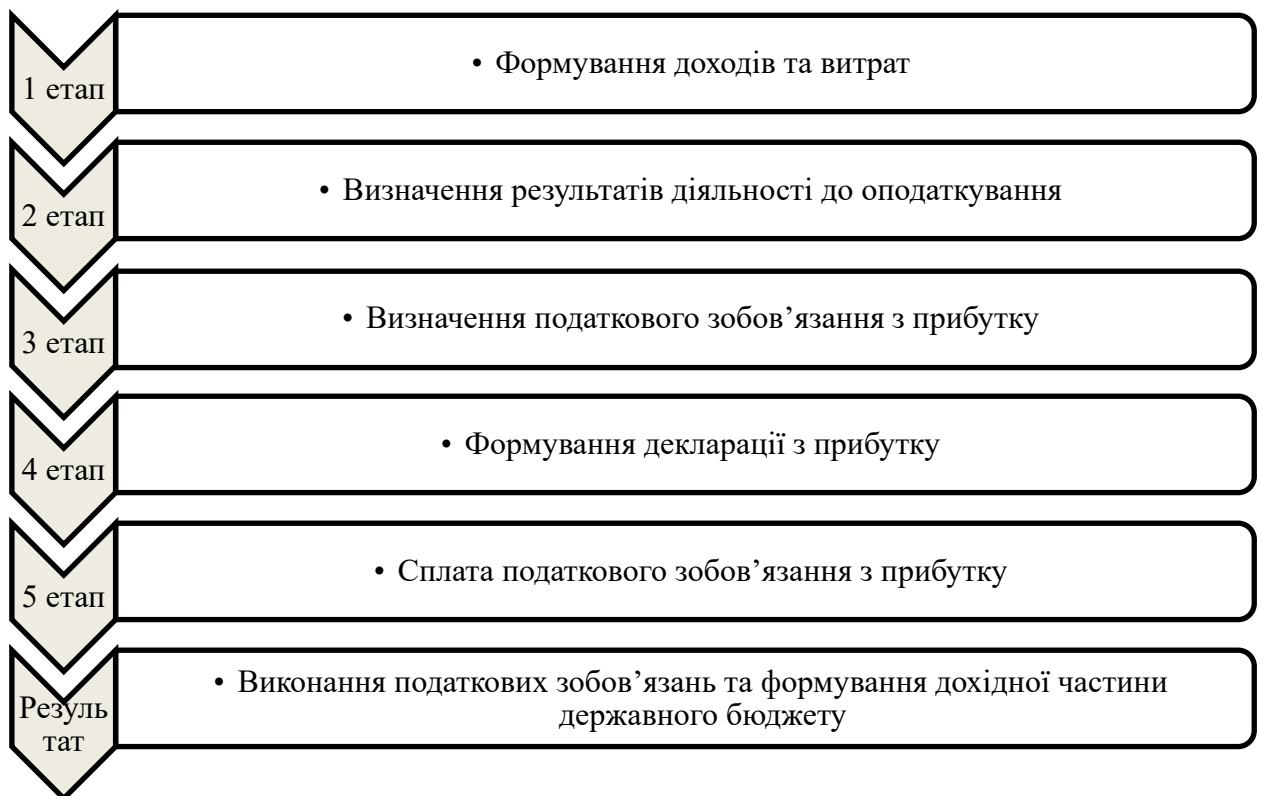

Рис. 1. Організаційна послідовність оподаткування прибутку суб'єктами підприємницької діяльності

Джерело: власні дослідження.

Першим етапом в оподаткуванні прибутку підприємств являється правильна організація обліку доходів та витрат. Законодавчим регулюванням

обліку доходів та витрат виступає Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» та ПСБО «Доходи» і «Витрати».

Визначення результатів діяльності до оподаткування регламентується методичними рекомендаціями 433 про формування звіту про фінансові результати. Форма №2 фінансової звітності визначає валовий прибуток, прибуток від операційної діяльності та прибуток до оподаткування. Разом з тим, особливого значення набуває не тільки державний та податковий контроль, а й аудит фінансової звітності, що підтверджує правильність визначення результатів діяльності та сприяє формуванню ефективної системи управління підприємством.

Ключовим етапом організації оподаткування є визначення суми зобов'язання по оподаткуванню прибутку. Податкове зобов'язання із сплати податку на прибуток визначається на рівні 18% від прибутку до оподаткування. Податкове регулювання за допомогою відповідних інструментів активно використовується у вирішенні соціальної функції оподаткування прибутку та зменшує його зобов'язання.

Податковими інструментами в оподаткуванні прибутків що впливають на посилення чи послаблення податкового тиску на підприємства виступають податкові пільги, коригування прибутку на податкові різниці, сплата податків на майно, наявність збитків у попередніх періодах та ін.

Загальновідомо, що податкова пільга дає право платнику податку зменшити об'єкт оподаткування на розмір пільги. Варто погодитись із результатами дослідження А. Соколовської, яка трактує пільгу, як «відхилення від нормативних вимог оподаткування, або виняток із правил, обкладання тим чи іншим податком (ця ознака виключає можливість кваліфікації звільнень від податку, передбачених правилами його утримання, як податкових пільг; при цьому самі правила утримання податку визначаються концепцією податку й об'єкта оподаткування» [11].

Аналіз інклюзії оподаткування прибутку дає змогу своєчасно виявляти ті можливості, які за рахунок розвитку інтернет-технологій відкриваються для

формування нових податкових продуктів та удосконалення діючих норм визначення результатів діяльності та податкового зобов'язання з прибутку. Визначене зобов'язання із врахуванням пільг та інших податкових інструментів відображається по рахунку 64 «Розрахунки за податками та платежами», по окремому субрахунку «Податок на прибуток». При нарахуванні податку на прибуток кредитується відповідний рахунок.

Не менш важливим етапом для платника є формування декларації з прибутку. Формування декларації з прибутку є невід'ємною частиною податкових зобов'язань з оподаткування прибутків підприємств. Декларація формується із основної частини та численної кількості додатків. Основна частина декларації фіксує суму доходів підприємства, податкове зобов'язання з податку на прибуток та суму податку на прибуток визначеної до сплати в казначейські органи. Показники декларації з прибутку співпадають із даними фінансової звітності форми 2.

Додатки до основної частини декларації з прибутку обумовлюють особливості функціонування підприємства та їх уточнюють. Наприклад один із додатків до декларації вказує про коригування прибутку на податкові різниці, інший про наявність пільг із податку на прибуток та ін.. Податковим періодом для великих підприємств в яких розмір доходу перевищує 20 тис грн виступає квартал для інших рік.

В десятиденний термін після останнього дня подання декларації з прибутку підприємство повинне платіжним дорученням перерахувати суму податку на прибуток до Державного казначейства України. Отже підприємницька структура виконуючи податкові зобов'язання з оподаткування прибутків виконує функцію наповнювача Державного бюджету.

Досліджуючи оподаткування та вплив податків на тінізацію економіки І. Рейкін звертає увагу на ведення обліку, обчислення, сплату податку і робить висновок про трудомісткість даного процесу. Науковець робить висновок що «значну роль відіграє не тільки відносна чи абсолютна величина

сплачуваних податків, а й складність та трудомісткість їхнього адміністрування»[7].

Визначенні засади оподаткування актуальні для підприємницьких структур, що знаходяться на загальній системі оподаткування. Разом з тим суб'єкти малого підприємництва можуть обрати спрощену систему обліку та оподаткування та сплачувати єдиний податок. Єдиний податок сплачується в частині оподаткування прибутків, що входять в склад єдиного податку.

У наукових дослідженнях спрощеної системи оподаткування Коба О. В. та Шинкар Ю. Л. стверджують що «сучасний стан оподаткування суб'єктів малого підприємництва свідчить про неефективність діючої системи, відсутність належного стимулювання» [5].

Отже, організація оподаткування прибутку, визначення та сплата податку на прибуток являє собою ефективні взаємовідносини між юридичною особою зареєстрованою в податкових органах, як платник податку на прибуток, з однієї сторони, казначейською службою та інспекцією з податків з іншої. Об'єктом визначених відносин виступає організація оподаткування прибутків бізнесом та виконання зобов'язань з податку на прибуток визначених Податковим кодексом.

Визначальною ціллю господарювання виступає формування фінансово спроможних підприємств, із метою збільшення виробництва валового внутрішнього продукту та отримання прибутків підприємницької структури. Суттєвий вплив на виконання податкових зобов'язань здійснює не тільки податкове законодавство, а й фінансова спроможність підприємницьких структур.

Оскільки платниками податку на прибуток виступають суб'єкти господарювання, які спрямовують свою діяльність на отримання прибутку проведемо аналіз фінансових результатів досліджуваного підприємства ТОВ «АВРОРА АВТО». Високі фінансові показники дозволяють суб'єктам господарювання своєчасно та в повному обсязі виконувати податкові зобов'язання.

Динаміка доходів, витрат та фінансових результатів господарської діяльності ТОВ «АВРОРА АВТО» у 2020-2022рр. представлено в табл. 1.

Таблиця 1. Динаміка фінансових результатів господарської діяльності ТОВ «АВРОРА АВТО», 2020-2022рр.

Показники	Роки			Відхилення 2020 до 2022 рр.	
	2020	2021	2022	тис. грн.	% (рази)
Доходи разом тис. грн	13820,8	26498,5	30390,6	16569,8	2,2
Витрати тис. грн	13453	25873,3	27831,6	14378	2,0
Податок на прибуток, тис. грн	66,4	112,5	111,1	44,7	1,7
Чистий фінансовий результат, тис. грн	301,3	512,7	506,0	204,7	1,7

Джерело: побудовано на основі даних фінансової звітності ф-2.

ТОВ «АВРОРА АВТО» поступово нарощує обсяги виконання робіт, про що свідчить збільшення доходів та витрат підприємства. Як показав аналіз даних табл. 1 підприємство є прибутковим. При чому, в 2022 р. чистий прибуток підприємства збільшився на 204,7 тис. грн. або на в 1,7 раз в порівнянні з 2020 р.

Для забезпечення безперервного функціонування, підприємство як суб'єкт господарювання потребує збільшення обсягів наданих послуг, уникнення непродуктивних витрат, пошуку резервів зниження витрат, зміни цінової політики. ТОВ «АВРОРА АВТО» не обійтися без зовнішніх інвестицій та пошуку внутрішніх резервів для підтримання наявного фінансового стану в умовах воєнних дій. Загалом фінансовий результат господарської діяльності підприємства є задовільним, що дозволяє в повному обсязі виконувати зобов'язання з оподаткування прибутків.

В наукових доробках групи вчених на чолі з Солоненко Ю. В, к.е.н., доцентом констатується що «фінансовий стан підприємства дозволяє його керівництву приймати рішення щодо подальшого розвитку бізнесу, прогнозувати прибутки та визначати ризики, пов'язані з діяльністю підприємства»[12].

Аналіз динаміки фінансового результату до оподаткування та визначення витрат на виконання зобов'язань із оподаткування прибутків

відображені в таблиці (табл. 2.), дасть можливість впевнитися в правильності формування власної податкової політики, щодо оподаткування прибутків із використання загальної системи сплати податків.

Таблиця 2. Динаміка фінансових результатів до оподаткування та витрати з податку на прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО», 2020-2022рр.

Показники	2020р.	2021р.	2022р.	2022р. -+, - до 2020р.
Фінансовий результат до оподаткування прибутку тис. грн	367,4	625,2	617,1	249,7
Витрати з податку на прибуток тис. грн	66,1	112,5	111,1	44,7

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності.

Як показують результати дослідження, прибуток до оподаткування підприємства коливається із 367 тис. грн в 2020р до 617 тис грн в 2022р. Відповідно, зобов'язання із сплати податку на прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО» також зростають від 66,1 тис грн до 111,1 тис в 2022р.

Отже, суб'єкт господарювання ТОВ «АВРОРА АВТО» вилучає із свого обороту достатньо великі суми на виконання податкових зобов'язань із оподаткування прибутку. Фінансовому менеджменту підприємства необхідно звернути увагу на удосконалення в оподаткуванні прибутків та детально відслідкувати умови й можливості переходу на альтернативні системи оподаткування.

Оскільки, загальна система оподаткування прибутків підприємств залишається чинною для ТОВ «АВРОРА АВТО» прогнозування витрат на сплату податку, займає, ключове місце у функціях фінансового менеджменту підприємства. Захожай К. В. стверджує що «моделі, побудовані за результатами показників обсягів доходів попередніх бюджетних періодів, дають змогу визначити забезпеченість Держбюджету доходами, тобто передбачити значення обсягів доходів у наступних бюджетних періодах, а також визначити можливий грошовий фонд країни на наступні роки» [4].

Для здійснення одно факторного прогнозування використовуємо дані фінансової звітності ТОВ «АВРОРА АВТО», форми 2, витрати із сплати податку на прибуток Для підвищення якості прогнозу сум податку на

прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО» на наступні три роки дослідимо та визначимо:

1. тренд за всіма аналітичними моделями;
2. коефіцієнти детермінації використовуються в якості оцінки;
3. до розгляду використовуємо най адекватнішу модель.

Результативність та адекватність прогнозних моделей відображена табл. 3.

Таблиця 3. Аналіз адекватності прогнозних моделей витрат на сплату податку на прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО»

Показник	Модель	Специфікація моделі	Оцінка побудованої моделі (коефіцієнт детермінації)
Податок на прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО»	$y = 55827e^{0.2596x}$	експоненційна	$R^2 = 0,6581$
	$y = 215,01x + 20,033$	лінійна	$R^2 = 0,7267$
	$y = 43,758(x) + 70,732$	логарифмічна	$R^2 = 0,8483$
	$y = 033,77x^2 - 120,02x + 132,6$	поліноміальна	$R^2 = 0,375$
	$y = 37,876^{0.32527}$	степенева	$R^2 = 0.2767$

Джерело: власні розрахунки.

Прогнозування податку на прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО» виконаємо методом найменших квадратів (побудова тренду). Порівняльний аналіз отриманих прогнозних результатів сплати податку на прибуток дозволяє зробити висновки, що доцільно застосовувати логарифмічну модель, оскільки параметр адекватності даної моделі має $R^2 = 0,84$ за якою похибка складає близько 15 відсотків.

Представимо результати прогнозу податку на прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО» на 2023-2025рр. на рисунку (рис. 2).

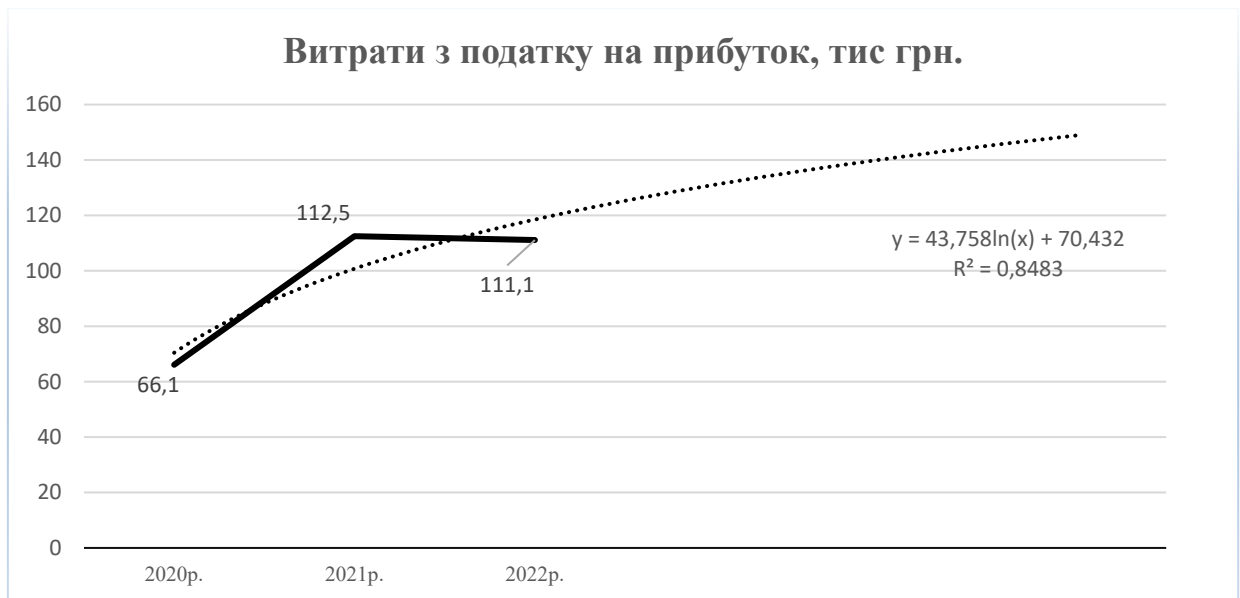

Рис. 2. Прогноз витрат ТОВ «АВРОРА АВТО» на сплату податку з прибутку на 2023-2025рр.

Джерело: власні розрахунки.

Отже, з імовірністю біля 85% можна стверджувати, прибутковість підприємства, і відповідно податок на прибуток будуть зростати постійно та перетвориться суттєве податкове навантаження та витрати власних коштів на сплату зобов'язань із прибутку. Так податок на прибуток зростатиме наступні три роки із 111,1 тис грн до 150 тис грн в 2025р. На визначений темп приросту прибутковості підприємства можуть вплинути військові дії та відтік інвестицій.

Отже, згідно результатів прогнозування податку на прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО», за найбільш адекватним рівнянням логарифмічної моделі обґрунтовано тенденцію поступового його зростання протягом наступних трьох років. За даними трендового прогнозу проаналізуємо майбутній максимальний та мінімальний приріст прибутковості а відтак і витрату ресурсів на сплату податку на прибуток в табл.4.

Таблиця 4. Результати прогнозу сплати податку на прибуток, ТОВ «АВРОРА АВТО», тис. грн.

Показник	2023р.	2024 р.	2025р.
Податок на прибуток ТОВ «АВРОРА АВТО», тис грн	120	140	150
темп росту, %	8	17	7
мінімальне значення			7
максимальне значення			17

Джерело: власні розрахунки.

Отже, як свідчать результати прогнозу, сума податку на прибуток що сплачуватиме ТОВ «АВРОРА АВТО» в 2023р до складе 120 тис грн в 2025р. уже 150 тис грн. Максимальний приріст частки визначеного податку до 17% планується у 2023році із відновленням стану доріг та мостів і частковим поверненням біженців до столиці. Мінімальний темп росту частки прогнозується в 2025р. що пов'язано із складнощами ведення бізнесу на рівні 7%. Отже, отримані прогнозні результати дають ТОВ «АВРОРА АВТО» планувати власні фінансові ресурси з метою їх відчуження та формувати альтернативні джерела доходів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Організація оподаткування бізнесу досить складний процес що регулюється податковим законодавством. Виконання податкових зобов'язань являє собою ефективні взаємовідносини між юридичною особою зареєстрованою в податкових органах, як платник податку на прибуток з однієї сторони, казначейською службою та інспекцією з податків з іншої. Об'єктом визначених відносин виступає організація оподаткування прибутків бізнесом та виконання зобов'язань з податку на прибуток визначених Податковим кодексом. Пропонуємо організаційну послідовність оподаткування прибутку суб'єктами підприємницької діяльності розмежувати на етапи. ТОВ «АВРОРА АВТО» зареєстрований платник податків виконує власні зобов'язання із оподаткування прибутку.

За результатами дослідження встановлено що чистий прибуток підприємства збільшився до 506 тис. грн. або на в 1,7 раз в порівнянні з 2020 р. Податок на прибуток коливається відповідно від 66 тис грн до 111тис в 2022р. Як свідчать результати прогнозу, сума податку на прибуток що сплачуватиме ТОВ «АВРОРА АВТО» в 2023р до складе 120 тис грн в 2025р. уже 150 тис грн. Максимальний приріст частки визначеного податку до 17% планується у 2023році із відновленням стану доріг та мостів та частковим поверненням біженців до столиці. Мінімальний темп росту частки прогнозується в 2025р. що пов'язано із складнощами ведення бізнесу на рівні

7%. Подальшого дослідження потребує деталізація податкових інструментів що мають суттєвий вплив на розмір оподаткування та удосконалення механізму використання пільг.

Література

1. Блажко Г. В. Детермінанти впливу на податок на прибуток та їх оцінка. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2017. № 3(1). С. 22-25.
2. Бойко Л. І. Декларація з податку на прибуток підприємства: алгоритм складання та новації 2016 року. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2016. № 2(1). С. 69-74.
3. Железнова Д. С. Механізм оптимізації податкового навантаження в системі корпоративного податкового менеджменту. *Finane, accounting, banks*. - 2018. Вип. 1. С. 73-83.
4. Захожай К. В. Прогнозування обсягів доходів державного бюджету України. *Агромир*. 2012. № 15. С. 12-16.
5. Коба О. В. Шинкар Л.Ю. Порівняльний аналіз загальної та спрощеної системи оподаткування: особливості застосування, проблеми та напрями їх вирішення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 25(1). С. 116-120.
6. Комончук С. Критерії ефективності ведення податкової політики. *Бізнес інфо*. 2019. Вип. 3. С. 267–271.
7. Рейкін В. С. Вплив податкової детермінанти на тінізацію національної економіки. *Інтелект XXI*. 2017. № 6. С. 97-100.
8. Сафонова О. Д. Податкова система України: сучасний стан та вплив на економіку країни. *Економіка харчової промисловості*. 2013. № 3. С. 13-17.
9. Сидоренко О. М. Покращення консультативного супроводження великих платників податків як ключовий елемент удосконалення

податкового адміністрування в Україні. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С. 337-349.

10. Соломка Я. А. Податкова політика України в умовах економічної нестабільності: аналітичний огляд. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*. Серія : Економіка. 2020. № 18. С. 85-89.

11. Соколовська А. М. Проблеми моніторингу ефективності надання податкових пільг в Україні. *Фінанси України*. 2011. № 3. С. 42-53.

12. Солоненко Ю. В. Погіршення фінансового стану підприємств в умовах економічної нестабільності. *Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції «Відкрита наука України: візійний дискурс в умовах воєнного стану»*. 26-28 квітня 2023 року. м. Ужгород С.207-211.

References

1. Blazhko, H.V. (2017), "Determinants impact on income tax and evaluation", *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal "Internauka"*, vol. 3 (1), pp. 22-25.
2. Bojko, L.I. (2016), "Declaration on the income tax of the enterprise: algorithm of compilation and innovation of 2016", *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 2 (1), pp. 69-74.
3. Zheleznova, D.S. (2018), "Tax burden optimization mechanism in corporate tax management", *Finanse, accounting, banks*, vol. 1, pp. 73-83.
4. Zakhozhaj, K.V. (2012), "Forecasting of revenues of the state budget of Ukraine", *Ahromyr*, vol. 15, pp. 12-16.
5. Koba, O.V. and Shynkar, L.Yu. (2019), "Comparative Analysis of the General and Simplified System of Taxation: Features of Use, Problems and Directions of their Solution", *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu. Serii : Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, vol. 25 (1), pp. 116-120.
6. Komonchuk, S. (2019), "Criteria for the effectiveness of tax policy management", *Biznes info*, vol. 3, pp. 267-271.

7. Rejkin, V.S. (2017), "Influence of tax determinant on national economy shadowing", *Intelekt XXI*, vol. 6, pp. 97-100.
8. Safonova, O.D. (2013), "The tax system of Ukraine: current state and impact on the country's economy", *Ekonomika kharchovoi promyslovosti*, vol. 3, pp. 13-17.
9. Sydorenko, O.M. (2018), "The development of advisory support of large taxpayers as main element in improvement of tax administration in Ukraine", *Zbirnyk naukovykh prats' Universytetu derzhavnoi fiskal'noi sluzhby Ukrainy*, vol. 2, pp. 337-349.
10. Solomka, Ya. A. (2020), "Tax policy of Ukraine in conditions of economic instability: analytical review", *Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu "Ostroz'ka akademiia". Seriia : Ekonomika*, vol. 18, pp. 85-89.
11. Sokolovs'ka, A.M. (2011), "Problems of monitoring the effectiveness of providing tax benefits in Ukraine", *Finansy Ukrainy*, vol. 3, pp. 42-53.
12. Solonenko, Yu.V. (2023), "Deterioration of the financial condition of enterprises in conditions of economic instability", *Materialy Mizhnarodnoi mizhdystsyplinarnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Vidkryta nauka Ukrainy: vizijnyj diskurs v umovakh voiennoho stanu» [Materials of the International Interdisciplinary Scientific and Practical Conference "Open Science of Ukraine: Visionary Discourse in the Conditions of Martial Law"]*, Uzhhorod, Kyiv, Ukraine, april 26-28, pp. 207-211.

Стаття надійшла до редакції 08.11.2023 р.